

CSENDŐRSÉGI LAPOK

A Magyarországi Közalkalmazottak Szövetsége Csendőrök Egyesületének lapja.

Előfizetési ár: Egész évre 12 korona.
Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Szerkeszti: A szerkesztő-bizottság Máthé Miklós,
Szepesi Jenő és Batázs György közreműködésével
BERKES FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Erzsébet-utca 4. szám.

Új szellem

honosodik meg immár a csendőrök között is, a kik eddig — ne resteljük bevallani — még nyiltabban szolgálták az osztályuralmat, mint a régi militarizmus. A hadseregnek a bevallott célja az ország területének megvédése volt idegen támadással szemben: osztályuralmi célokra, munkás-mozgalmak elfojtására csak kivételesen használták föl: inkább olyan burkolt tartalék volt, a melyet csak akkor állítottak csatasorba, ha már könnyebb eszközökkel a hatalmasok boldogulni nem tudtak. Az osztályuralom közvetlen föntartására a vidéken, a csendőrség szolgált. Míg a katonaság csak igen ritkán, kiméletesen került szembe a munkássággal, addig a csendőrségnél ez mindennapos volt: nyáron, ha az aratók sztrájkba léptek, ha a cselédek bérköveteléseket támasztottak: ha valamely bányatelepen munkás-mozgalom volt, mindig a csendőrséget mozgósították először a munkásság ellen. Így keletkezett az a furcsa helyzet, hogy a fegyvertelen proletárok lelkében izzó gyűlölet keletkezett a kakastollas, fegyveres proletárok ellen.

Mert proletárok voltak és proletárok ma is a csendőrök. Kevés fizetésük a régi rezsim alatt, bizony semmikép sem állt arányban azzal a nehéz szolgálattal, a melyet a magyar földesuri uralom védelmében teljesíteniök kellett. Igaz, olyankor, a mikor baj volt, a megriadt földesurak nem sajnálták a csendőröktől a szép szót, a barátságos kézszorítást, a szivart és a bort. De ha a csendőr elvégezte a kívánt pandur-szolgálatot, bizony kutyába se vette az uri osztály. Valóban, meg kell csodálni az uralkodó osztály kormányzó

művészetét, a melylyel a proletárok fölfegyvertett részével féken tudta tartatni a fegyvertelen proletárok óriási táborát...

Távol áll tőlünk tehát, a csendőröket személyesen okolni azért, hogy olyan rossz viszony fejlődött ki köztük és a föld népe közt. *Nem a személyek: a rendszer volt az oka.* Az a rendszer, a mely a csendőrséget alárendelte a szolgabirónak, a földesuri uralom megtestesítőjének; annak a szolgabirónak, a kit *nem* a járás népe választott, *hanem* a virilista intézmény segítségével a járás földesurai, a ki maga is földesur vagy legalább is végzett földesur volt, a ki teljesen a földesuri osztály szolgálatába állította a csendőrséget. A csendőrök pedig erős fegyelmezetségük folytán vakon teljesítettek minden parancsot és szigorú fegyverhasználati utasításuk folytán bizony gyakran voltak kénytelenek proletár-vért ontani olyankor is, a midőn ezt könnyen el lehetett volna kerülni.

Hogy mennyire a hatóságok rendelkezésétől függ a csendőrség viszonya az egyes osztályokhoz, ezt legjobban a német példa mutatja. Nemrégiben a német mezőgazdasági munkások kérdéséről szóló könyveket tanulmányozva, sorra találtam a földesurak panaszát az ottani, poroszországi lovas-csendőrségre. Ott is benn van a törvényben, hogy a szerződés ellenére munkahelyüket elhagyó munkásokat vagy cselédeket a csendőrök kötelesek a földesur költségére vissza szállítani. A földesurak sorra panaszoznak, hogy a csendőrök ugyan visszakísérik az ilyen munkásokat, de ezek, a mint a csendőrök betereleik őket az egyik uton, a másik uton azonnal újra eltávoznak, a csendőrök pedig nem állják utjukat,

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest,
II., Lánoszid-utca 6. — Gyára: Ötödik-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

arra hivatkozván, hogy *csak a visszakísérésre volt utasításuk, arra, hogy ott őrizték a munkásokat, nem!* Vagyis, a hol a csendőrség nem közvetlenül osztályuralmi szerveknek van alárendelve, mint nálunk a szolgabíróknak, a viszony köztük és a föld proletárjai közt, korántsem mérgesedett úgy el, mint nálunk. Ezért reméljük, hogy ha a megyei közigazgatás demokratikus átalakulása megtörténik a csendőrség *intézményesen* is megszűnik osztályuralmi hatalmu egyház lenni, a mint hogy a szellemi átalakulás folytán már most is tényleg megszűnt ez lenni, eltűnik majd a régi gyűlölségnek minden nyoma a fegyveres és a fegyvertelen proletárok közt és a csendőrség minden tisztességes ember támogatásával fogja végezhetni igazi hivatását: a közönséges — nem politikai — bűnösök nyomozását és üldözését.

Varga Jenő.

Szolgálati «módszer».

Irtta: Máthé Miklós irodaigazgató.

Kissé körülményes — mondhatnám furcsa — kifejezés, de mert a közelmúltban tartott országos közgyűlésünkön ezzel az elnevezéssel jelölte meg egyik bajtársunk felszólalása tárgyát, kénytelen vagyok én is ezt a szót használni a közlemény címéül.

Bajtársunk felszólalásának lényege tulajdonképpen az volt, hogy a forradalom óta a nép hangulata és a csendőrséggel szemben azelőtt ismert szimpátiája megváltozott ugyan, a felsőbb csendőri hatóságok — t. i. a felügyelőség, a hadügyi- és belügyi csendőrségi ügyosztályok — azonban, ennek a közismert megváltozásnak ellenére, nem adtak ki még eddig újabb, a megváltozott rendszernek megfelelő rendeleteket arra nézve, hogy miképpen teljesítse a csendőr a szolgálatát.

De nem adtak jogot sem, — folytatta tovább említett bajtársunk, — már pedig újabb «módszer» ismerete és jog nélkül nem tudja a csendőr, hogy mit tehet illetve mit szabad és mit nem szabad tennie.

Első pillanatra ugylátszik, hogy bajtársunk fején találta a szeget és csakugyan olyan mulasztásra mutatott rá, a melyre eddig senki se gondolt s a mely mulasztás, ha teljesen nem is bénítja meg, de mindenesetre hátrányosan befolyásolja a csendőrt szolgálata teljesítésénél.

A közgyűlésen azonban, az elnök felszólalása illetve e kérdésre adott válasza nyomán, teljesen tisztázódott ez a kérdés és be kellett látni úgy a felszólaló bajtársunknak, mint azoknak, a kik neki helyeseltek, hogy ezt a dolgot máról-holnapra megoldani, sem pedig a régi szabályok és utasítások toldozgatásával-foldozgatásával elintézni nem lehet; arra pedig, hogy új szabályzatok és utasítások szerkesztessenek, bár elvben mindenki szükségesnek találja ezt, a mostani viszonyok mellett, gondolni sem lehet.

Különben is nem volt teljesen igaza említett bajtársunknak, mert hiszen mindenki tudja, hogy hamarosan a forradalom első napjai után megjelent egy rendelet, a mely szerint a csendőrség addig is, míg újabb utasítások kiadatnának, a régiak értelmében teljesítse a feladatát, azonban a *népköztársaság intencióinak és a demokratikus elveknek megfelelően*.

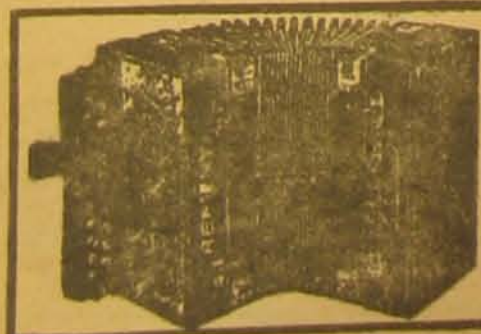
Ez a rendelet teljesen fedi a népkormány álláspontját és nem okoz zavart a csendőrségi szolgálat ellátásában sem, csak meg kell érteni és helyesen kell alkalmazni.

A csendőrségi szolgálati utasítás ugyanis már a régi rendszer alatt úgy szerkesztetett, hogy az a csendőrség szolgálat határozott szellemben való irányítása mellett, a polgárok jogait sem csorbitotta, mert teljesen a polgári törvények és a magánjog szigorú figyelembe vételével készült.

Tévedésben van tehát említett bajtársunk és minden csendőr, a ki az ő nézetét osztaná, a felett, hogy a régi utasítás rendelkezései, egy igen kevés rész kivételével, a mostani viszonyok között, még általánosságban sem volnának teljesíthetők ott, a hol a polgárság nem feledkezett meg teljesen a törvények tiszteletéről.

Ezt az állítást és ezt a felfogást igazolja az a sok száz jelentés, a melyeket Egyesületünknek a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségével együttesen kiadott röpiratszerű felszólítására küldtek be hozzánk örs- és járásparancsnok bajtársaink, a melyek szerint ama száz meg száz örskörletben a *csendőrségi szolgálat rendes mederben folyik*.

A mi az ezeken kívüli azt az egynéhány — igen kevés számú — örsöt illeti, a hol még akkor vagy azóta, a csendőrségi szolgálatot zavaró esetek fordultak elő, azokra nézve természetesen az ottani viszonyok a mérvadók és az ott szolgáló teljesítő örsparancsnoknak és csendőregyéneknek kell megtalálni az előjáróságokkal, esetleg a majdnem mindenütt működő nemzeti, illetve munkástanácsokkal és szociálista párt-szervezetekkel egyetértve azt a harmóniát, a melynek alapján szolgálatukat zavar nélkül teljesíthetik.

HEGEDŐ

remek felszereléssel
50-60-80 korona

HARMONIKA

50-60-80-100 korona
finomabb 2 soros 80-80-100 K

GRAMOPHON

150-180-200-300 K
legfin. azéi drámászerkezettel

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepek

REMÉNYI MIHÁLY

a m. Zeneakadémia
szállítójánál átzerezhető

Budapesten, Király-u 58. és 60.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérésre.

De megkönnyíti a csendőr szolgálatát maga az utasítás is.

Hiszen köztudomásu, hogy a csendőr a szolgálat mikénti teljesítéséért minden tekintetben felelős. Ezzel pedig egyenesen kimondottnak tekinthető az is, hogy a felmerült esetek különféleségéhez képest saját belátása szerint cselekedhet is, mindenesetre azonban úgy, hogy eljárásából sem a szolgálatra, sem az ő személyére, sem pedig mások egyéni vagy vagyoni helyzetére hátrány vagy kellemetlenség ne származhasson.

A csendőrségi utasítások és szabályok minden tekintetben óva figyelmeztetik a csendőrt a szolgálati hatalom athágásától, a tulkapásoktól, visszaélésekről és mindenütt és mindenkivel szemben a kifogástalan, tisztességes magatartásra oktatják.

Ha tehát minden csendőr ezekhez az utasításokhoz alkalmazkodik és a lakossággal való ügy szolgálati, mint szolgálatonkívüli érintkezéseinél tisztességes, megértő és jó modort tanusít; ha kerüli a mások felfogásával ellentétes, célzatos megjegyzéseket; ha az olyan vitakozásokat, a melyek félreértést, ellentétet okozhatnának, lehetőleg elkerülni igyekeznek: bizonyos, hogy megkedvelteti magát mindenütt.

Különben is a mostani állami, közigazgatási és ezutóbbival kapcsolatban levő berendezkedésünk szocialdemokrata alapokra lévén fektetve, a csendőrnek is, mint hasonló elvi alapon álló és szocialista elveket valló egyénnek, ezekhez az elvekhez kell a kalmazkodnia.

Nyilvánvaló, hogy a szocialista elv nem zárja ki a büntett illetve a bűncselekmény törvényes üldözését, de kétségtelen az is, hogy a megváltozott államforma és az államkormányzatban, valamint a közigazgatásban is megváltozott felfogás mellett, sok olyan cselekmény nem képez bűncselekményt, a melyek a forradalom előtt még hivatalból üldözendő bűncselekmények voltak.

Ott van pl. a földosztással, továbbá a kapitalisták, a nagytőkések, nagytermelők érdekeinek támadásával kapcsolatos gyűlések rendezése, a melyek a szabad gyűlékezési jogról szóló törvény értelmében ma már tilalom alá nem esnek s az ezeken elmondandó beszédek, ha csak egyenesen és azonnali támadásra nem ingerelnek, izgatásnak sem tekinthetők, holott csak néhány hónappal ezelőtt is osztályelleni izgatás vagy büntettségre való felbujtás bűnébe esett volna az, a ki megengedett népgyűléseken hasonló tartalmu beszédeket mondott volna.

Ez a néhány felhozott példa is arra mutat, hogy az államkormányzatban és a közigazgatási eljárásban történt változás a csendőri, jobban mondva a közbiztonsági közegek részéről való beavatkozásban is változást idézett elő.

Mert — ugyebár — a hol a mostani felfogásnak megfelelően bűncselekményt nem láthatunk, ott beavatkozásra sem vindikálhatunk magunknak jogot. Sőt nemcsak a magunk kezdeményezésére nem tehetjük ezt, de ha panasszal fordulnak is hozzánk ilyen dol-

gokban, azokat is el kell utasítanunk, mert jogtalan volna minden olyan beavatkozás, a mely részben a már megalkotott népköztársasági törvényekkel, részben pedig a mostani általános s bizonyára ezután hozandó törvényekkel is megerősíteni várt felfogással szembehelyezné a csendőrt.

Már eddig is történtek esetek szórványosan, a hol a maguk érdekeit megvitató és védő munkáscsoportok gyűléseit vagy saját kezdeményezéséből vagy a közigazgatási hatóságok felhívása folytán kivezényelt csendőr járőrök feloszlatták csupán azon a régi alapon, hogy valamelyik hevesebb véralkatu szónok a szokottnál élesebb hangon és kifejezésekkel bírálta a kapitalisták, nagytőkések és nagytermelők eljárását, mert a járőrpáncsnok vagy az esetleg ott volt s még a régi rendszer hatása alatt levő hatósági közeg abban az éles bírálatban illetve a régi rendszert jogosan ostromozó beszédben izgatást látott fenforogni.

Ha ezekután figyelembe vesszük, hogy utasításaink értelmében a csendőr önállóan teljesíti a szolgálatát s minden csendőr felelős az ő szolgálata teljesítése alatti eljárásáért, magától értetődőnek kell tekintenünk azt is, hogy a szolgálatot teljesítő csendőrnek is gondolkozó, érző és mindent megértő embernek kell lennie és nem szabad magát csupán a régi sablonos rendszer által vezetettetnie.

Ezelőtt, mikor az államhatalom, az ő elnyomó rendszerével ránehezedett minden polgárra és hivatalos közegre egyaránt, még elfogadható volt az a csendőri szokás, hogy minden tettét és minden lépését paragrafusok, szabályrendeletek és esetről-esetre kiadott utasítások és meghagyások irányítsák a csendőrnek, hogy ne kelljen neki gondolkozni, hanem úgy is jó volt, ha géprendszer szerint működött. Most azonban, mikor a régi korhadt rendszernek mindent elnyomó politikáját még nem volt módjában megváltoztatni a demokratikus és szocialisztikus új államhatalomnak, mert rövid volt az idő és sok a törölni és ujjal pótolni való: magának a csendőrnek is gondolkozni kell és meg kell találnia a helyes utat, a melyen haladhat.

Minthogy pedig utasításaink értelmében minden csendőrnek ismernie kell a törvényeket és mindazokat a rendeleteket, a melyek az ő szolgálatát érintik, jogosan elvárható tőle, hogy a megváltozott viszonyok folytán külön utasítás vagy magyarázó rendelkezés nélkül magától is rájön arra, hogy mi tartható meg és alkalmazható a régi elavult rendszer törvényeiből és rendelkezéseiből a jelenlegi demokratikus helyzetben és mi nem.

Természetes, hogy a munkásokkal szemben eddig követett retorziós eljárásnak teljesen vége szakadt. Az osztályharcz alapján álló szocialista csendőr nem avatkozhatik bele sem az ipari-, sem a földmives munkás-ság esetleg bérharczczal elintézni szándékolt törekvéseibe, mert ott van az arra hivatott hatóság, a munkástanács, bizza azt azokra.

De nem tolhatja fel magát a csendőr a nép illetve munkásgyűlések ellenőrzőjeként sem, mert minden ilyen gyűlés innen a központból irányítódik, már pedig nyilvánvaló, hogy a szervezett, önfegyelmű munkás sohasem ragadtatja magát olyan cselekményekre, a melyek csendőri beavatkozás szükségét vonnák magok után, sőt rendezői útján egyenesen arra törekszik, hogy oda nem tartozó elemek rendzavarását is lehetőleg megakadályozza.

Ennélfogva, bár igaz, hogy a kiadott fölhívásokért az illető hatóság felelős, mégis szigorúan megfontolandó az örsök által, vajjon a fentebb megjelölt esetekben a közigazgatási hatóságok által kiadott felhívások mennyiben teljesíthetők a nélkül, hogy azzal a munkásság körében zavart vagy félreértést okoznának.

Hiszen csak a közelmúltban történt, hogy egyik járásparancsnok annyira szigorúan vette hasonló felhíváson és a mai rendszernek meg nem felelő felfogáson alapuló kötelességét, hogy nemcsak a nyilvános munkásgyűlésekhez, de ugyanezeknek zárt helyen tartott bizalmas természetű értekezleteire is járőröket rendelt ki, a gyűléseket és értekezletet ismételt betiltotta, mert minden ott elhangzott hangosabb szóban és élesebb természetű kritikában állam- vagy legalább osztály elleni izgatást vélt felfedezni. Mikor pedig ezek miatt felelősségre vonták, sem ő, sem a főszolgabíró nem állottak azzal védekezni, hogy nem ismerik a köztársasági népkormányának a szabad szó és a szabad gyülekezési és egyesülési jogról alkotott és kiadott törvényeit.

Nyilvánvaló, hogy ez az állítás illetve védekezés nem felelhetett meg az igazságnak; ha pedig mégis valóság volt, úgy olyanfokú közönyösségre, vagy még inkább szándékos nemtörődömségre mutat, a mit a legelémibb ismeretekkel rendelkező próbacsendőrrel sem lehet feltételezni.

Ahhoz pedig, hogy az ilyen baklövéseket elkerülhessük, nem új szolgálati «módszer» és nem külön jog

kell, hanem szükséges ehhez a gondolkozási készség, a gondolkodni tudás, a mostani és a régi állapot megkülömböztetése, a mostani viszonyokhoz való alkalmazkodási képesség.

A csendőrtől eddig is megkövetelték, hogy ismerje a törvényeket, a melyek szolgálatát érintik. Ezzel a követelménnyel pedig nem azt kívánták tőle, hogy szajkómódra ledarálja az egyes paragrafusokat, hanem inkább azt, hogy a törvény intencióit ismerje és csak ott és olyan mértékben törekedjék annak végrehajtására, a hol és a mily mértékben tulkapás és visszaélés nem származik belőle.

A törvény is olyan, mint a méreg. Egyik ember kezében orvosság, a másikéban halál. A csendőr a törvény végrehajtó közege. Ebbeli eljárásában tehát csakis annak a törekvésnek kell őt vezetni, hogy a törvény merev rendelkezéseit összhangba hozza a megváltozott szocialisztikus és demokratikus viszonyokkal és csak ott és akkor lépjen közbe, a hol és a mikor a megváltozott helyzetnek megfelelően a szükség és a körülmények azt határozottan megkövetelik és közbelépésével egy csakugyan fenyegető veszélyt háríthat el, vagy pedig olyan esetben, a melynél való közbelépés csakugyan az ő hatáskörébe tartozik és az ő közbelépése nem vonhat nagyobb veszélyt vagy ellentétet maga után.

Ha pedig a csendőr ezt az elvet követi, akkor sehol sem ütközik akadályba az ő szolgálata során és addig is, míg a demokratikus átalakulásnak megfelelően új szolgálati utasítás adatnék ki és a törvények megfelelő alkalmazása is szabályoztatnék, nem kell neki valami különleges szolgálati «módszer» után kiabálnia, hanem igyekezzék mindennemű szolgálati ténykedésében a helyes és kötelességszerű megértés elvi álláspontjára helyezkedni.

Annak a csendőrnek, a ki ezt az elvet követte, a múltban se volt kellemetlensége soha és reméljük, hogy nem lesz a jövőben sem.

A második küzdelem!

— Választások előtt. —

Az első összecsapás megtörtént október 31-én. A második április 10-én fog eldőlni, a mikor Magyarország népe először küldi majd képviselőit a köztársasági nemzetgyűlésbe. Az első összecsapásból, mi: proletárok kerültünk ki diadalmasan, lehetetlen, hogy a második küzdelem más-ként végződjék! Diadalmasan kell kikerülnünk, hogy ezzel is elégtételt kapjon a dolgozó társadalomnak az a rétege, a mely évtizedek keserves munkája után, most érkezne el arra a helyre, a honnan maga irányíthatná a maga és az ország

ügyeit. Nem czimekért és rangokért, hanem azért, hogy a korrupciónak és az osztályuralomnak ebben a sötét, reakziós országában végre azoknak legyen szavuk, a kik akár fizikai, akár szellemi munkájukkal hozzájárulnak ennek az országnak fennmaradásához, boldogulásához.

Ennek a második küzdelemnek kell eldöntenie, hogy a negyedfél esztendő nyomorúsága megtanította-e az ország dolgozó népét a gondolkodásra, megtanította-e arra, hogy a háború minden keserősége, könnye, sóhaja, árvája, özvegye és

nyomorékja azoknak a bűne, a kiket a forradalom vihara máról-holnapra lesöpört a forumról? Megtanította-e őket arra, hogy ez az ország október 31-e óta, csak a dolgozó embernek országa lehet, hogy ebben az országban csak azoknak lehet szavuk, a kik keserves munkával keresték és keresik meg a munkásember fekete kenyerét? A lövészárkok dögletes levegője, a «hősi halál» aljas frázisa, a világ minden táján domborodó tömegsirok megéreztetik-e velük, hogy az elmúlt rendszernek többé nem lehet visszajönnie, hogy pusztulnia kell mindazoknak, a kik felelősek a milliók vágóhídra küldésében!

A csendőrök, mint az elmúlt rendszer legexponáltabb emberei, legjobban tudhatják, minők voltak azok az eszközök, a melyekkel Tiszák és cselédjeik az országot kormányozták. A csendőrök tudják legjobban, hogy minő czári módszerrel uszították őket a dolgozó magyar nép ellen, a földesur, a fősolgabíró parancsára. És nem tiltakozhattak ellene, mint a hogy azoknak sem lehetett szavuk, a kiket ez a rendszer csendőrszurony elé állított. Ellenségévé tették a falut a csendőrnek és a csendőrt gyűlöletessé a falu előtt. Nem először írjuk és nem utoljára mondjuk, hogy a csendőrök ellen megnyilvánuló ellenszenv főképen és majdnem kizárólag ebben találja magyarázatát. Most azonban, a mikor az ország népe választani fog, a csendőrnek kell megmu-

tatnia, hogy nem csak külsőleg lett szocialista, hanem szívvvel, lélekkel és meggyőződéssel támasza és erőssége annak a pártnak, a melynek április tizedikén diadalmaskodnia kell. *A csendőr ezúttal élhet először emberi jogával*; a politikai küzdelembe való beleszólással. Legyen ez az első megnyilvánulása az eljövendő nagy, közös küzdelmeknek az az első fejezete, a melyben a falu proletárja már ott találja maga mellett küzdésben és munkában osztályosát, az öntudatos, szocialista csendőr-proletárt.

Lehetetlen, hogy ezen a napon össze ne találkozzanak, lehetetlen, hogy ezen a napon meg ne értsék egymást, lehetetlen, hogy ez a nap ne a legteljesebb kibékülésnek a napja legyen, a mikor a falu proletárja összetalálkozik a csendőrrel egy nagy és jelentős küzdelemben: a magyar munkásosztály felszabadításában. Annak a keserűségnek, a mely a háború negyedfél esztendeje alatt csak fokozódott, annak az elszánt gyűlöletnek, a melyet a régi rendszer ébresztett fel mindannyiunkban, most ki kell robbannia, hogy megszülethesék biztos fundamentuma a dolgozók Magyarországnak.

Ha a csendőr elvtársak ezt megértik és megértetik a falu népével, nincs az a hatalom, a mely megakadályozhatná a forradalmi szocialdemokrácia teljes diadalát mindenütt az országban!

A csendőrség státuszrendezése.

A Csendőrségi Lapok előző számaiban, már több ízben foglalkoztunk azzal az akcióval, a melyet Egyesületünk indított a status- és illetékrendezés ügyében. Hatalmas arányokban megindult szervezkedésünk első és legjelentősebb eredménye lett ez az akció, a mely sok esztendő keserű igazságtalanságait lesz hivatva kiküszöbölni. Miután vidéken élő bajtársaink nem szerezhettek pontos tudomást a rendezéssel kapcsolatos tárgyalásokról, kötelességünknek tartjuk a rendezésre vonatkozó *minisztertanácsi előterjesztést* szóról-szóra leközlölni a mint következők:

«A Magyar Csendőrök Országos Egyesülete mult hó 16-án emlékiratot nyújtott be hozzám, melyben a változott viszonyokra való tekintettel egyfelől a csendőrség anyagi helyzetének javítását, másfelől pedig szervezetének korszerű megváltoztatását kéri.

Midőn ezen emlékiratot a minisztertanácsnak bemutatam, egyuttal az abban lefektetett kérelmekből az alábbiakban felsoroltakat elfogadásra javaslom.

1. A vizsgázott altisztikarnak tisztviselői karrá való átminősítését és státusba való sorolását;
2. a csendőröknek altisztekké való átminősítését és fizetésük rendezését;
3. a lakbér rendezését;

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és disztárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

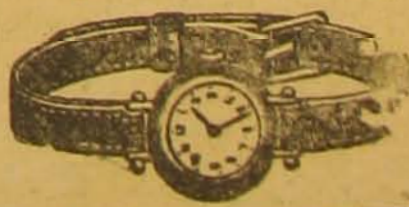
182. sz.

Iparművészeti ujdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

4. a háborús segély engedélyezését;
5. a csendőrségi pótdíjnak emelését;
6. a megállapított szolgálati óraidőn túl teljesített szolgálati órák külön díjazását;
7. a kórházi (beteg) ápolási és betegszállítási díjaknak a kincstár által leendő megtérítését;
8. a ruházati átalányok rendezését;
9. korlátlan nősülés engedélyezését;
10. őrszolgák rendszeresítését;

11. a jelenlegi ruhatömeg rendszer megszüntetését;

ad 1. Az emlékiratban foglalt ama kívánsággal szemben, hogy a tisztviselői létszám az 1918. évi ad 2800. számú belügyminiszteri rendelettel megállapított 3643. főnyi altiszti létszám a mindenkori őrsök létszámának 60%-ában állapíttassék meg, akként javaslom határozni, hogy a tervezett tisztviselői létszám olyképp állapíttassék meg, hogy tisztviselő legyen;

- a) minden járásnak a parancsnoka (jelenleg 461 járás),
- b) minden őrsnek és különítménynek a parancsnoka (ezidőszerint 2200 őrs és különítmény),
- c) a nagyobb, a fontosabb és a járási székhelyen levő őrsöknek a parancsnok helyettese (ezidőszerint 700 ilyen őrs van), és
- d) az irodákban alkalmazottak (ezidőszerint 692 egyén).

E szerint a tervezett kimutatásból kivehetőleg 4053 csendőraltiszti jutna a tisztviselői státusba és pedig:

- a) VIII. fizetési osztályba 10%, vagyis 405 fő, felügyelő, illetve irodaigazgatói elnevezéssel;
- a) IX. fizetési osztályba 35%, vagyis 1418 fő, segéd-felügyelői, illetve irodafőtiszti elnevezéssel;
- a) X. fizetési osztályba 30%, vagyis 1216 fő, ellenőri, illetve irodasegéd-tiszti elnevezéssel.
- a) XI. fizetési osztályba 25%, vagyis 1014 fő, ellenőri, illetve irodasegéd-tiszti elnevezéssel.

A VII. fizetési osztály rendszeresítését főfelügyelő, illetve irodafőigazgatói elnevezéssel az állami alkalmazottak fizetésének rendezéséig elhalasztani javaslom.

Minden fizetési osztályban három-három fizetési fokozat van, az előléptetés az egyes fizetési osztályok keretén belül a magasabb fizetési fokozatba az alacsonyabb fizetési fokozatban eltöltött három év után automatikusan történik. Ennélfogva most az átmenetnél mindenki az illető fizetési osztálynak legalacsonyabb fizetési fokozatába sorozandó.

A nyugellátást illetőleg továbbra is az 1912. évi LXV. t.-c. rendelkezései mérvadók.

Eddig a csendőrijárasparancsnok, ki egy-egy közigazgatási járás területén elhelyezett 4—7 őrsnek a parancsnoka járásörmesterig, az őrsparancsnok pedig első osztályu őrmesterig, az irodákban alkalmazottak pedig kik a fogalmazási, irodai és gazdaságkezelési ügyeket intézték, törzsörmesterig mehettek előre.

A csendőr kül- és irodai szolgálat teljes súlyával a felsoroltak vállán nyugszik. Ők a csendőrségnek oszlopai, azért a velük szemben támasztott szellemi és fizikai követeléseknek lelkiismeretes teljesítését az államhatalomnak legalább is oly erkölcsi és anyagi elismerésben kell részesítenie, mint az állami alkalmazottak azon egyénei részesülnek, kik négy középiskolai képzettséggel segédhivatali tisztviselőknél neveztetnek ki. Itt megjegyzem, hogy eddig is az altiszti rang elnyeréséhez egy-egy évig tartó tanfolyam sikeres elvégzése, a járásörmesteri és törzsörmesteri rang elnyeréséhez ezenfelül pedig még egy külön vizsga letétele volt szükséges, mely képzettséget a jövőben korszerűen fokozni szándékozom.

ad 2. A fent említett 4053 vizsgázott altisztnak tisztviselővé leendő átminősítése után fenmaradó csendőri — jövőben altiszti — létszám 13570 főt tesz ki, mely a következőképpen oszlana meg.

A belépéstől számított hat évig az altiszt a csendőri, a 7—12 évig az őrmesteri, a 13—18 évig a törzsörmesteri, azután pedig a tiszthelyettesi elnevezést viselné.

A tisztviselői és altiszti státus fizetését a tervezett kimutatás tünteti fel.

Az ad. 1. és ad. 2. alatt tárgyalt tisztviselői státus rendszeresítése és az altiszti státus rendezése a 4. pont alatt tárgyalt háborús segélyt és az 5. pontban tárgyalt csendőrségi pótdíjat is figyelembe véve 14,744.950 korona költségtöbbletet jelent.

ad 3. A lakbérrendezés évi 4,908.000 korona költségtöbbletet jelent. E többletet egyfelől a tisztviselői állások szervezésével járó tisztviselői lakbér, másfelől a nős csendőrök részére engedélyezni kért s Budapesten évi 800 korona egyéb állomáshelyeken annak megfelelő összegű lakbér folyósítása idézi elő. A nős csendőr eddig Budapesten 472 korona és vidéken átlag 148 korona lakbérben részesült, mely összegért illetékszerű lakást egyáltalában nem kaphatott.

ad 4. A háborús segély engedélyezése folytán felmerülő többkiadás az ad 1. pont alatt kimutatott összegben már bent foglaltatik. A háborús segélyt eltérően az 1918. évi 6495. M. E. számú rendelet határozványaitól az 1919. évi január hó 1-je óta nyugalomba helyezett csendőröknél nem lehet olyannak tekinteni, mintha az nyugdíjba beszámítható javadalmazás lenne.

Megjegyzem, hogy a háborús segély engedélyezésével és az illetményeknek a fentiek szerinti rendezésével az eddig fejenként élvezett napi 10 korona élelmezési pótdíj megszűnik.

Miután azonban az altiszteknek egyes relációkban a jelenlegi fizetése a tervezett fizetésnél nagyobb, a különbözet átmeneti kiegészítési segély címen lenne folyósítandó.

ad 5. A csendőrségi pótdíj, a mely eddig évi 540 koronától évi 1980 koronáig emelkedett, a jövőben kizárólag a csendőrségi (rendőrségi és határrendőrségi) szolgálatban töltött időt alapul véve, évi 1500 koronától három évenként évi 100 koronával emelkednék kizárólag évi 2200 koronáig. Ezt a felemelést a változott viszonyok teszik szükségessé. A csendőrségi pótdíj, ugy mint eddig, a jövőben is nyugdíjba beszámítható javadalmazást képez.

ad 6. A nyáron havi 240 és télen havi 180 órában megállapított szolgálati óraidőn túl teljesített szolgálat után (óránként a 2 K 50 fillérrel számítva) 9,178.000 korona költségtöbbletet tesz ki. Itt megjegyzem, hogy eddig 12 órai szolgálat után a csendőrnek 1 K 50 fillér, az altisztnak 1 K. 80 fillér jár.

ad 7. A kórházi (beteg) ápolási és betegszállítási díjak megtérítése címen addig is, míg az állami tisztviselőknél és altiszteknél e kérdés a betegsegélyezés által rendezve lesz, 400,000 korona költségtöbbletet vettem fel.

ad 8. A vizsgázott altiszteknek tisztviselőkké történt átminősítése folytán a csendőrségi illetékszabályzat 2 §-a alapján 300 korona átalány jár a ruházat első beszerzésére. E költség folyósítása ez alkalommal 1,215.900 koronát tesz ki, mely kiadással szemben azonban a ruházati, illetve tömegátalány megszüntetése folytán évi 647,000 korona kiadás megszűnik.

Hadiözvegyek és árvák védelme. A ránk kényszerített hosszú és véres háború szomorú, siralmas képet hagyott maga után. Százazei maradtak hátra az özvegyeknek és árváknak, a kiknek fenntartóit kenyérkeresőit eltemette a háború gyilkoló folyamata. S bár az államhatalom minden uton-módon igyekszik megkönnyíteni az özvegyekre és árvaságra jutottak megélhetését, mégis legtöbb részük nyomorral küzd, sirva fekszik, sirva ébred a sors nagy bizonytalanságában, holott azalatt a nagytökések, hadimilliomosok lucullusi lakomákban dözsölnek roskadásig megrakott asztalaik mellett és csak akkor juttatnak egy-egy morzsát a Lázárok részére, ha valamely egyesület vagy jótékony czéllal megalakult társaság megzavarja őket kedvteléseikben. Ilyen humanisztikus szándékkal lépett fel a mult hóban a nagykallói örs csendőrsége, a mikor a nagykallói hadiözvegyek és árvák segítését tűzvén ki célul ezek javára igen szépen sikerült zártkörű táncmulatságot rendezett, a melynek eredményeképen, a postai költségek levonásával 976 koronát küldtek be egyesületünkhöz, hogy azt mint a csendőrségi özvegyek és árvák javára jutott részt rendeltetési helyére juttassa. Ugyancsak hasonló összeg jutott a nagykallói segélyezendő családok mindegyikének is. Nagykallói bajtársaink igazán hálás köszönetet érdemelnek nemcsak a segélyezendő özvegyektől és árváktól, hanem tőlünk is, hogy a mostani közönyös világban ilyen szép példáját szolgáltatták az emberszeretetnek. Az összeget további tani fogjuk.

Csendőr-egyesületek együttes ülése. A Magyar Csendőrök, valamint a Csendőrtisztek Egyesületeinek választmányai, a Közalkalmazottak kiküldöttjének bevonásával február hó 25-én egész délelőttre kiterjedő együttes ülést tartottak, a melyen többek között a csendőr gazdasági tisztek állományában mutatkozó hiánynak honnan és miként leendő betöltése felett kellett volna határozniok. Miután azonban kétféle kívánság is felmerült, nem tudtak megállapodásra jutni a felett, vajjon részben idegen jelentkezőkkel és részben testületbeli tisztviselőkkel, vagy pedig teljesen az utóbb említett tisztviselőkből vizsga folytan átminősítendő gazdasági tisztekkel töltsék be a fogyatéket. Ez okból és tekintettel még arra a bizonytalanságra is, hogy a gazdasági tiszteknek a tisztí stá tus folytán való mikénti előléptetése milyen helyzetet teremthet, ma még előre nem látható, az együttes ülés e tárgy felett érdemben nem határozott, hanem egyelőre levette ezt a tárgyat a napirendről. Mi a magunk részéről csak azt jegyezzük meg, hogy kívánatosnak tartanók ha az utóbbi elvet valósítanak meg, mert a kinevezett tisztviselőknek eddig is számveteli dolgokkal foglalkozó tagjai teljesen szakavatottak lévén a gazdasági tisztí teendőkben, csupan pótvizsga révén is beleilleszthetők volnának a gazdasági tisztek állományába.

Kérelem. Bendek Mihály őrmester lajtaszentmiklósi őrsparancsnok kéri Maretyák István és Tánczos Kálmán

őrmestereket, hogy jelenlegi beosztási helyüket vele közöljék. Ugyancsak erre kéri Kürtös Tivadar alőrmester Dán József V. kerület Pothora őrsbeli csendőrt; Simon József szerencsi csendőrőrmester pedig Huszár István karánsebesi őrsbeli csendőrt, illetve mindazokat a bajtársakat, a kik nevezettekről valamit tudnak, hogy tartózkodási helyüket is jelezve, velök közöljék. Báró Illés őrmester Vas megye, alhói őrsparancsnok kéri Vrabel alőrmestert, valamint Sóki János és Horváth István alőrmestereket, kikkel 1913. évben Sümegen, illetve Szentgróton együtt szolgált, hogy ezimüket fontos okokból vele közöljék.

Bokor György káldi őrsbeli alőrmester bajtársunk kéri Vass Árpád zsolnai városi őrsről menekült alőrmestert, valamint mindazokat a bajtársakat, a kik nevezett pontos tartózkodási helyét ismerik, hogy azt vele mielőbb közöljék.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Buchta őrmester. 1. Menekülési pótdíj elvileg a puhói őrsre való be nem vonulhatás napjától illetékes, mert önt attól a naptól kezdve menekültnek kellett tekinteni. 2., A budapesti lakpénz 472 k. a család után járó különlet (lakbér pótlék) pedig 360 k. ez utóbbi is illetékes önnek, s ha eddig ki nem fizették, kérje. 3., Személyi fűtési átalány jár azon állomás után, a melyen a családfő teljesít szolgálatot.

V. V. A közzgazdálkodási vagy on teljes egészében felosztható és abban mindegyik jogosult tag egyformán részesíthető lesz, mihelyt a vonatkozó rendelet kiadatik. Ennek legfeljebb még két hét az ideje.

Reklamálás. Igen sok örs reklamálja lapunk ez évi 1. és 2. számát. Ez a két szám azonban teljesen kifogyott, tehát senkinek se küldhetünk. Kérjük a reklamációkat beszüntetni.

Deák-Tasnád. A szolgálati idő összekapcsolását nem most, hanem majd akkor kell kérni, ha nyugdíjba fog menni. Az öné különben magától összekapcsolódik, mert mind állami szolgálat.

Bánáti menekült. A kéredezett ezredes lakása: Budapest, VIII. Baross u. 78. II. 17. ajtó.

Kárpáti örs. Elfogadta és ki is fogja fizetni, mihelyt a békés állapotok visszatérenek.

Sóskut. Kötvényt mindenki kap. Ott érdeklődjék, a hol jegyeztette.

Huszi Csendőrség. Az a hirdetés, a melyet önök kérnek, már kiadott. Az előjáróság, vagy talán az ottani Nemzeti Tanács bizonyosan tud róla, ha ki nem hirdette is. Ott érdeklődjenek utána, esetleg ha ki nem hirdették volna, szorgalmazzák a kihirdetését tapintatos módon. Tisztességes barátságos eljárás mellett sokat el lehet érni.

Ausztria. Önöknek igazuk van. A jelzett állapot csakugyan tarthatatlan. De reméljük már nem tart soká. Az ottani lakosság megkapja majd németül beszélő csendőreit, önök pedig elkerülnek magyar testvéreik közé.

Dorogi alőrmester. A kitüntetések adományozása még mindig folyamatban van. Ha önt is érdemesnek találtak és előterjesztették kitüntetésre, csak várja türelemmel, majd megérkezik.

Jelsipzsinor. Vásárosnamény. A jelsipzsinort, miután az szolgálati jelvény és a jelsipnek is tartozéka — tollaskalap nélkül is tovább használhatja szolgálatban.

M. Gy. Vizvár. A korlátlanul leendő nősülésre vonatkozó rendelet már kiadás alatt van. Nyolcz-tíz nap alatt minden örs megkapja. Ezután már nem kell engedély hanem csak előrelátás ahhoz, hogy anyagi és erkölcsi tekintetben állásához méltó házasságot kössön minden csendőr.

Puskás alörmester Zalacsány. Az őra közzgazdálkodásának fenn-vagy fenn nem tartása most már az örsök magánügye. Ha fenn akarják tartani, azt az örs összes érdekelt tagjai együttesen határozzák el, s ha önkénél is így történt vagy a vonatkozólag kiadandó rendelet után így fog történni, akkor a 200 koronánál nagyobb összeget be kell fizetnie Egyébként azonban nem.

II. I. 1. A Károly csapatkereszt viselésére csak az van jogosítva, a kinek azt a vonatkozó alapszabályok értelmében odaítélték. Ha önnök nem itélték oda, saját kezdeményezésből azzal magát ki nem tüntetheti. 2. A Csendőrségi utasítások stb. áldolgozása még nincs folyamatban.

Hajdu j. 1. Ha ön a törvénytelen gyermeke tartásáért mindenáron fizetni akar vagy fizetni köteles, de a felperest nem találja, deponálja az összeget annál a bíróságnál a mely önt elmarasztalta. 2. Ha az eltűnt férj holtta nyilvánítása bíróilag

ki van mondva, akkor a nő újabb házasságot köthet; egyébként nem.

Status. Kecskemét. Ön még a régi szokásokhoz képest, hónapok mulva várja azt, a mit a közleménye már készen nyomdában talált. Közleménye ennél fogva tárgyaltan lévén, nem közölhető.

III. és. Kitüntetésekre vonatkozó előterjesztések, illetve kérelmek szolgálati uton intéztek el. — Csederla százados úr czime: Budapest, Hadügyminiszterium 39. osztály.

Olteán alörmester. Hadi foglyok fogságuk tartamára csendőri zsoldjukat és szolgálati pótdijukat megkapják. Ha fogságuk tartama alatt előlegeket vettek fel, ez az illetékből utólag levonatik. — Ha a szárnynak már be van jelentve, kérje az elintézését gátló akadály közlését. Egyébként ne legyen türelmetlen.

Havasi gyopár. A kért 600 K a csendőrség tagjainak azért nem volt illetékes, mert fizetésének 100%-át és ezenfelül napi 10 K pótlékot kapott, tehát a fizetése rendezve volt, az állami alkalmazottak fizetésrendezése azonban még csak ezután kezdődik.

Szerkesztőség: Közalkalmazottak Országos Szövetsége IV., Aranykéz-utca 2. sz. Ide küldendők a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemények, a borítékon ezzel a jelzéssel, **«Csendőrségi Lapok részére».**

HIVATALOS RÉSZ.

4446. sz. **Körrendelet.**
39—919.

Csendőr tisztviselői és altiszti állomány rendszerezése.

A magyar népkormány folyó évi február hó 18-án hozott minisztertanácsi határozatával a magyar csendőrség eddigi rangosztályba nem sorolt havidijasainak (járás- és törzsörmesterek) és vizsgázott altisztjeinek (1. 2. osztályu örmesterek, vizsgázott alörmesterek) csendőr tisztviselőkké való átminősítését és státusba sorolását, valamint az altiszti vizsgát nem tett eddigi alörmesterek, vezetők és csendőröknek, illetve jövőben csendőr tisztviselői kinevezésre nem törekvő csendőr egyéneknek altisztekké való átminősítését megengedte.

Ennélfogva a magyar csendőrség jelenleg rendszeresített altiszti (rangosztályba nem sorolt havidijasi) állományának alapul vétele mellett a csendőr tisztviselők állománycsoportja a következőképen rendszeresítettik:

a) a külszolgálatot teljesítők állományában:

felügyelő, a VIII. fizetési osztályban,	
segédfelügyelő, a IX. " "	
főellenőr, a X. " "	
ellenőr, a IX. " "	

b) az irodai szolgálatot teljesítők állományában:

irodaigazgató, a VIII. fizetési osztályban,	
irodafőtiszt, a IX. " "	
irodatiszt, a X. " "	
irodasegéd-tiszt, a XI. " "	

Az altisztek állománycsoportjába tartoznak:

Csendőr (alörmesteri rendfokozattal) a 2. csendőrségi szolgálati évtől a betöltött 6. évig;

Örmester (1. osztályu örmesteri rendfokozattal) a 7. csendőrségi szolgálati évtől a betöltött 12. évig

Törzsörmester (járásörmesteri rendfokozattal) 13. csendőrségi szolgálati évtől, a betöltött 18. évig és

Tiszthelyettes (a csapatbeli tiszthelyettesi rendfokozattal) a 19. csendőrségi szolgálati évtől kezdve.

A próbacsendőr, a csapatnál altiszti (örmesterig bezárólag) elért rendfokozatában teljesített egy évi próbaszolgálat után csendőraltisztté neveztetik ki és a csendőri rendfokozatot nyeri.

A csendőr tisztviselői- és altiszti állománycsoportokba való besorolás és az első kinevezés napja 1919. évi január hó 1-ében állapított meg.

A csendőr-tisztviselők ruházata, felszerelése és fegyverzete a csendőr csapattisztekével mindenben azonos, azzal az eltéréssel, hogy a csendőr tisztviselők a katonai tisztviselők számára előirt és az illető rangosztálynak megfelelő rendfokozati jeleket és tisztviselői kardbortot viselik. Lovas csendőr tisztviselők a gyalogtishti sarkantyut viselik.

A külszolgálatot teljesítő csendőr-tisztviselők portyázó szolgálatok alkalmával karabélyt tartoznak viselni.

Az altiszti állománycsoportba sorolt csendőrségi egyének, a csendőrlegénység számára eddig megállapítva volt ruházatot, felszerelést és fegyverzetet viselik.

Az újonnan rendszeresített csendőr-tisztviselői, valamint az altiszti állománycsoportokhoz tartozó személyek-

nek egymás közötti, valamint a csendőr csapat- és gazdasági tisztekkel szemben fennállott fölé és alárendeltségi viszonya változást nem szenved.

A csendőr tisztviselő kinevezést magamnak tartom fenn. Az altiszti kinevezést az illetékes csendőr kerületi parancsnokokra ruházom.

Valamennyi csendőregyén okirattal látandó el.

Budapest, 1919. évi márczius hó 1-én.

Böhm Vilmos hadügyminiszter, s. k.

1812. sz.

39—1919.

Magyar hadügyminiszter.

A csendőrfelügyelőség czimének megváltoztatása.

«A magyar csendőrség felügyelője» czimét «Magyar csendőrfőparancsnokság»-ra változtatom át.

Budapest, 1919. évi február hó 15-én.

A miniszter helyett: *Urváry s. k.*, ezredes.

Magyar hadügyminiszter.

20572 40. 1919. számú rendelet.

Az olasz vagy román hadifogságból visszatért és 1918. február 28. után bemutatott *csendőr egyének* részére odaitélendő illetményekre nézve az alábbiak mérvadók:

1. A havidijasok (jelöltek) részére a hadifogság idejére, illetmények odaitélését magamnak tartom fenn. Az erre vonatkozó kérvények az 1918. évi október 25-én kelt 675,394/6. számú volt honvédelmi miniszteri rendelet értelmében szerkesztendőek és terjesztendőek elő.

Említett rendelet 1 példánya, illetve másolata a katonai kerületi parancsnokságok által a kerületükhöz tartozó csendőrkerületi parancsnokságnak megküldendő.

2. A *hivatásos csendőrlegénység* részére a hadifogság tartamára az általuk hadifogságba jutásukkor élvezett *zsold* és a *szolgálati pótdíj* illetékes, ebből azonban az ellenséges hatóságok által kiszolgáltatott *zsold* levonandó.

A szolgálati pótdíj magasabb fokozatába való besorolásra nézve, a hadifogságban töltött idő megszakítást nem képez.

Pályázati hirdetmény.

Irodaszolgái állás a pozsonyi V. sz. csendőrkerületi parancsnokságnál. Évi tiszet 600 korona, 168 korona szolgálati pótdíj, 360 korona lakbér, — 100 korona ruhaátalány, fűtési- és világítási átalány, természetbeni butor, családi pótlék és egyéb háborus illetmények. Feltételek: magyar nyelv szóban és írásban, számolás négy alapszabályokban. Kézi- és könyvnyomda kezelésben jártasak előnyben részesülnek. — Pályázatok benyújthatók folyó évi márczius 15-ig az V. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz Győrbe. Igényjogosult altisztek elsőbbséggel bírnak.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő levelem ezerszámra vannak. — Pontos cím;

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon: József 60—40 —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkknél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadólevonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5¹/₂% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intézvények és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Csendőrségi sapka	K 45.-
Nickelozott kard	60.-
Kardhőlé bőrből K 22.-, selyem paszományal	27.-
Selyem kardbojt nagy lapos K 11, selyem kardbojt nyitott	16.-
Selyem kardbojt nyitott 10 cm. K 14.-, bitincslakat	15.-
Isapahán kardbojt csukott K 350, selyem kardbojt csukott	7.-
Barna lakbőr derékszij kardhüvely táskával	20.-
Derékszij-esatt aranyozott K 4.-, bilincs vagy fűzőlánc	1250

Órmesteri gallérpaszomány

erősített méterje	6 %	13 %	16 %	18 %	20 %
selyemből	4.-	7.-	850	10.-	12.-
Selyem csillag tűzátja K 4.-, Csont csillag tűzátja					360
Járórtáska tehénbőrből					50.-

Alapított 1852. évben.

Mindenemű **EGYENRUHÁZATI CZIKKEK**
csendőrségi

legolcsóbb napi árak mellett

SPITZ BERNÁT

elsőrangú egyenruházati és hadfelszerelési áruházában

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 9. sarokház.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 1. szám.

Az egész világot uraló eredeti THE CHAMPION

kerékpárokat dupla harang-
csapágygyal és szabadonfutóval.

KERÉKPÁRALKATRÉSZEKET

az egész világon létező összes
kerékpárokhoz,
nagybani eredeti gyári
árban szállítunk.

Külső hegyi gummi 110 korona. — Belső gummi 70 korona

LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpár- és alkatrész-
nagykereskedők

Budapest, VII., József-körút 41.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A MAGYAR BÜNTETŐTÖRVÉNYEK és SZABÁLYOK

MAGYARÁZATOKKAL és JEGYZETEKKEL.

KÉZIKÖNYV.

A magyar csendőrség, állami, vá-
rosi és községi rendőrség, valamint
általában az összes nyomozó ható-
ságok és nyomozó közegek részére.

A könyvnek bolti ára 15 korona,
csendőröknek 10 korona. Posta-
utalványok beküldése után porto-
mentesen küldjük meg.

Megrendelhető: DARVAS ADOLF,
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek a

„Csendőrségi Lapok”

kiadó-hivatalában

IV., Egyetem-utca 4.

Csendőr urak régi és legjobb bevásárlási helye

Kézi és asztali karbidlámpák, karbid, szeszlámpa,
aranyelem, öngyújtó, borotva-készletek, pengék,
gramofontűk, lemezek, nagy tömeg géprész és
felszerelés minden árban!

SZÁNTÓ LAJOS

kerékpár, varrógép és beszélőgép főraktárában

Korzómozsi
házban.

SZEGEDEN.

Városháza
mellett.

ÚTMUTATÁS A BÜNÜGYI NYOMOZÁS

alkalmával követendő eljárásra nézve
a magyar csendőrség számára.

Irták:

Dr. KÁRMÁN ELEMÉR és **SOLTÉSZ IMRE**

nagyváradí ügyész

magyar csendőrfőhadnagy,
a nagyváradí csend. írk. tan.

Negyven ábrával. (Kötő Emil fényképfelvétel.)

A könyvnek bolti ára 4 K, csendőröknek 3 K.

Megrendelhető: DARVAS ADOLF, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Viszketegséget, sömört, rüht

leggyorsabban simulatesja a Dr. FLESCH-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform” - kenőcs.

Nem piszkít, teljesen szagtalan. — Próbategely 4 K,
nagy tégey 6 K, családi adag 15 K. Budapest részére
kapható: Török J. gyógyszerüzletében Király-utca 12.
Vidékre rendelési cím:

Dr. FLESCH E. „Korona”-gyógyszertára, GYŐR.
„Skaboform” névjegyre ügyeljünk.